

[Indenrigsministeren]

*Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.*

(Lovforslag nr. L 93).

Frikommuneprojektet blev indledt i foråret 1985 og har nu været i gang i 2 ½ år. Folketinget har ved tre lejligheder gennemført love om frikommunernes forsøgsmuligheder, og der er nu godt 160 frikommuneforsøg i gang. Nye frikommuneforsøg er til stadighed under udvikling.

Forsøgene spænder over et meget bredt område. Nogle vedrører den interne kommunalpolitiske beslutningsproces, andre indebærer en decentralisering af kompetence til kommunerne, og endelig vedrører en gruppe forsøg indholdet eller finansieringen af de kommunale opgaver.

Frikommuneprojektet har efter min mening på overbevisende måde dokumenteret værdien af at inddrage kommuner og amtskommuner direkte i arbejdet med moderniseringen og udviklingen af lovgivningen om deres egne forhold. Tidligere tiders overvejende negative kritik fra kommunerne af de regler, der vedtages herinde, er afløst af positive bud på, hvordan tingene kunne gøres anderledes. Interessen for fornyelse af kommunestyret har i øvrigt for nylig fået et nyt udtryk gennem Kommunernes Landsforenings K-90-projekt, og jeg ser frem til, at frikommunearbejdet vil få en værdifuld inspiration fra dette projekt.

Det foreliggende lovforslag følger nogle nye forsøgshjemler til dem, der findes i den gældende frikommunelov.

Lovforslaget indeholder desuden nogle nye bestemmelser om administrationen af frikommunearbejdet. Der foreslås en ordning, hvorefter frikommuner, som ønsker at udtræde af dette, kan fortsætte de forsøg, de har fået godkendt. Der foreslås en smidig fremgangsmåde, således at frikommuneforsøg, som udløber i 1989, kan bevare deres gyldighed frem til udgangen af 1993. Lovforslaget indeholder endelig en række redaktionelle ajourføringer m.v.

Den ene af de nye forsøgshjemler giver socialministeren og arbejdsministeren mulighed for at godkende forsøg, hvorved pårørende ansættes til at pleje døende i hjemmet. Forsøget skal belyse, i hvilket omfang der knytter sig menneskelige og økonomiske fordele til, at denne plejeopgave i videre omfang løses uden for institutionsmiljøet. Den anden forsøgs-

hjemmel giver arbejdsministeren adgang til at godkende forsøg, hvorved alle deltagere i erhvervsintroducerende kurser for unge (EIFU-kurser) får den samme godtgørelse, svarende til højeste dagpengesats. Efter gældende regler får nogle deltagere dagpenge, mens andre modtager kontanthjælp, og forsøget skal nu vise, i hvilket omfang den ensartede godtgørelse påvirker deltagerinteressen.

Det er mit generelle indtryk af frikommunearbejdet, at mens der på den ene side er en betydelig idérigdom i kommunernes forsøgssønsker, har det vist sig, at der er et noget større arbejde forbundet med at forberede og gennemføre forsøgene, end man fra først af regnede med. Jeg vil derfor have fuld forståelse for det, hvis enkelte frikommuner i den kommende tid vil overveje at udtræde af frikommunearbejdet – ikke mindst på baggrund af, at forsøgsperioden er forlænget med 4 år til udgangen af 1993. I så fald vil det være rimeligt, at de kan fortsætte forsøg, der allerede er i gang, og lovforslaget åbner mulighed herfor.

En række kommuner har forhørt sig om mulighederne for at opnå status som frikommune. Jeg har til brug for Kommunaludvalget bedt de kommuner og amtskommuner, der ikke er frikommuner, om at underrette mig om deres eventuelle interesse i at gå ind i arbejdet. Samtidig har jeg bedt frikommunerne om at tage stilling til, om de vil bevare deres status som frikommuner. Jeg håber derved at kunne give Kommunaludvalget et billede af, i hvilket omfang der må regnes med en udskiftning i kredsen af frikommuner. Jeg vil imidlertid også være parat til at drøfte, om der er behov for at udvide denne kreds.

Frikommuneforsøgene er ikke et mål i sig selv. Formålet med dem er at give Folketinget og regeringen et grundlag for at træffe beslutninger om ændringer i lovgivningen om kommunernes opgaver og styrelse, således at kommunerne i højere grad end i dag får mulighed for at indrette deres forhold efter de lokale behov og ønsker. Jeg har forstået, at frikommunerne vil være klar til at give ministerierne de første tilbagemeldinger om deres erfaringer i løbet af foråret 1988, og regeringen vil gøre alt for hurtigt at udarbejde de lovforslag, som disse erfaringer giver grundlag for.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.